

Tilapäisen valiokunnan selvitys aluevaltuustolle

Tilapäinen valiokunta, aluehallituksen puheenjohtajiston luottamuksen arvioiminen
20.03.2023 § 27

Puheenjohtajan selostuksesta:

Aluevaltuuston päätöksen mukaisesti tilapäisen valiokunnan tulee 20.3.2023 mennessä laatia selvitys, onko aluehallituksen puheenjohtajisto menettänyt aluevaltuuston luottamuksen, mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste sekä mitä mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Selvityksen laatimista varten tilapäinen valiokunta on kuullut 7.3.2023 aluehallituksen puheenjohtaja Heikki Laukkasta, 2. varapuheenjohtaja Pirkko Valtolaa sekä Jarno Strengelliä. Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Satu Taavitsainen ilmoitti ettei osallistu kuulemiseen, mutta hän on antanut kirjallisen selvityksen. Lisäksi tilapäisellä valiokunnalla on käytettävissä Jarno Strengellin antama kirjallinen selvitys sekä aluehallituksen lausunto.

Pykälän liitteenä on kuulemisten pöytäkirjat sekä tilapäisen valiokunnan käytössä oleva kirjallinen aineisto.

Esitys

Tilapäinen valiokunta laatii päätökseksi kirjattavan selvityksen ja esityksen toimenpiteistä aluevaltuustolle.
Pykälä tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa

Päätös

Tilapäinen valiokunta päätti antaa yksimielisesti seuraavan selvityksen sekä esityksen aluevaltuustolle:

Aluevaltuusto on perustanut tilapäisen valiokunnan päätöksellään 14.2.2023 §:ssä 8 liitteenä olevan valtuusto aloitteen mukaisesti selvittämään, nauttiiko aluehallituksen puheenjohtajisto aluevaltuuston luottamusta, mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste sekä mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Valtuustoaloitteen mukaan ” Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Satu Taavitsainen kirjoitti huhtikuussa 2022 julkisessa Facebook-julkaisussaan, että aluevaltuutettu, aluehallituksen varajäsen Jarno Strengell olisi syyllistynyt seksuaalirikokseen. Syytöstä voidaan pitää vakavana”

Vaikka valtuusto aloite on kohdistunut Satu Taavitsaisen toimintaan, tulee tilapäisen valiokunnan aloitteen mukaisesti selvittää aluehallituksen puheenjohtajiston luottamusta, koska hyvointialueesta annetun lain 39 §:n 2 mom mukaan aluevaltuusto voi erottaa puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa sekä

valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos joku heistä ei nauti aluevaltuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Edellä mainitulla säännöksellä pyritään turvaamaan toimielinten tehokas työskentely ja korostamaan puheenjohtajiston vastuuta. Erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteista. Tarkoitussidonnaisuuden periaate rajoittaa kuitenkin valtuuston harkintavaltaa, eikä erottaminen saa perustua mielivaltaan. T

Tilapäinen valiokunta on kuullut 7.3.2023 aluehallituksen puheenjohtaja Heikki Laukkasta, 2. varapuheenjohtaja Pirkko Valtolaa sekä Jarno Strengelliä. Jarno Strengell on toimittanut lisäksi kirjallisen selvityksen tilapäiselle valiokunnalle. Aluehallituksen 1. puheenjohtaja Satu Taavitsainen oli ilmoittanut kirjallisesti, ettei osallistu kuulemiseen sekä toimitti kirjallisen selvityksen tilapäiselle valiokunnalle. Aluehallitus on 16.3.2023 antanut lausuntonsa asiasta.

Kuulemismuistiot sekä kirjalliset selvitykset ja aluehallituksen lausunto ovat liitteenä.

Liitteenä olevien kuulemisten, kirjallisten selvitysten sekä aluehallituksen lausunnon perusteella voidaan todeta, että tällä on ollut tai voinut olla vaikutusta puheenjohtajiston tai aluehallituksen toimintaan ja luottamuksellisiin suhteisiin sekä negatiivista merkitystä hyvinvointialueelle.

Tilapäinen valiokunta toteaa, että tässä asiassa ei oteta kantaa sananvapauden näkökulmasta tai muidenkaan oikeudellisten kysymysten näkökulmasta, koska se ei kuulu tilapäisen valiokunnan toimivaltaan. Arviointi tapahtuu vain hyvinvointialueesta annetun lain 74 § 2 mom. mukaisesti.

Hyvinvointialueessa annetun lain 74 § 2 mom. mukaan luottamushenkilön tulee edistää hyvinvointialueen ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Tämä tarkoittaa, että luottamushenkilön käytös ei saa olla yleisesti hyväksytyjen käytösnormien vastaista. On kuitenkin selvää, että luottamustehtävän poliittinen luonne jo sinänsä merkitsee, että henkilöt suhtautuvat asioihin ja niiden hoitamiseen eri tavoilla. Käyttäytymissäännös onkin ymmärrettävä toimintaohjeeksi, joka korostaa toiminnan moraalisia ja eettisiä arvoja.

Kuulemisten ja kirjallisten selvitysten perusteella tilapäinen valiokunta toteaa näkemyksensä, että Satu Taavitsaisen Facebook-kirjoitus on aiheuttanut erityistä ja pitkäaikaista haittaa toiselle hyvinvointialueen luottamushenkilölle sekä on todennäköistä, että aluehallituksen puheenjohtajistossa on syntynyt luottamuspula, koska Satu Taavitsaisen toiminta ei ole ollut hyvinvointialuelain 74 § 2 mom. mukaista. Arvioinnissa on huomioitu, että aluehallituksen puheenjohtajistossa toimimiseen liittyy myös vastuu hyvinvointialueen toiminnasta ja maineesta.

Tilapäisen valiokunnan näkemyksen mukaan aluehallituksen 1. varapuheenjohtajana Satu Taavitsainen ei nauti aluevaltuuston luottamusta.

Tilapäinen valiokunta esittää, että aluevaltuusto päättää erottaa hyvinvointialuelain 39 §:n mukaisesti aluehallituksen puheenjohtajiston tehtävistään ja aluehallituksen jäsenyydestä. Tilapäinen valiokunta erikseen toteaa, että erottaminen kohdistuu käytännössä myös henkilökohtaisiin varajäseniin.

Lisäksi tilapäinen valiokunta esittää, että aluevaltuusto valitsee erotettujen tilalle uudet jäsenet ja varajäsenet aluehallitukseen sekä valitsee puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 28.03.2023 § 19
2622/00.02.06/2023

Valmistelija

Henkilöstölakimies Aki Rasimus, p. 040 6567444

Esitys

Tilapäinen valiokunta esittää, että aluevaltuusto päättää erottaa hyvinvointialuelain 39 §:n mukaisesti aluehallituksen puheenjohtajiston tehtävistään ja aluehallituksen jäsenyydestä. Tilapäinen valiokunta erikseen toteaa, että erottaminen kohdistuu käytännössä myös henkilökohtaisiin varajäseniin.

Lisäksi tilapäinen valiokunta esittää, että aluevaltuusto valitsee erotettujen tilalle uudet jäsenet ja varajäsenet aluehallitukseen sekä valitsee puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Esteellisinä kokouksesta asian käsittelyn ajaksi poistuivat:
Heikki Laukkanen, Pirkko Valtola, Oskari Valtola, Suvi Kähkönen-Valtola, Satu Taavitsainen, Jarno Strengell, Arto Seppälä, Sanna Niemelä (Hallintolaki 28 § kohta 1), Tarja Poikolainen (Hallintolaki 28 § kohta 7)

Kokoukseen saapuivat käsittelyn ajaksi varavaltuutetut Ari Tella, Janne Leinonen, Anna-Maria Kovanen ja Eija Saintula.

Henkilöstölakimeis Aki Rasimus liittyi kokoukseen asian käsittelyn ajaksi.

Aluevaltuutettu Seija Puputti teki seuraavan vastaesityksen:
Esitän, että päätösesitys muutetaan muotoon: aluevaltuusto ei erota aluehallituksen puheenjohtajistoa tehtävistään, ja aluehallituksen jäsenyydestä ja että aluevaltuusto toteaa, että aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Satu Taavitsainen nauttii aluevaltuuston luottamusta. Perustelut: Satu Taavitsainen on toiminut hyvin ja luottamuksen arvoisesti 1. varapuheenjohtajan tehtävissään. Mikkelln SDP:n sisäisiä ongelmia ei tule levittää hyvinvointialueelle. Myös aluehallituksen on lausunnossaan

todennut, että hallituksella ei ole huomautettavaa Satu Taavitsaisen toiminnasta aluehallituksen työskentelyssä.

Puputin vastaesitystä kannattivat Outi Kauria, Tero Juuti, Panu Peitsaro, Katri Huhtala, Janne Laine.

Puheenjohtaja totesi: koska oli tehty kannatettu vastaesitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Tilapäisen valiokunnan esitys Jaa / Valtuutettu Puputti Ei.

Puheenjohtajan esittämä äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin yhteensä 53 ääntä, joista Jaa ääniä annettiin 38, Ei ääniä 9 ja tyhjää äänesti 6.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi tilapäisen valiokunnan esityksen.

Päätökseen eriävän mielipiteen jättivät Seija Puputti, Tero Juuti, Panu Peitsaro ja Jari Smedberg, joka on samansisältöinen kuin aluevaltuutettu Puputin vastaesitys.